

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

5. De conditionibus appositis in desponsatione aliisque contractibus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](#)

tantum uxorem retinere possunt, alii
Nulla item consuetudine licita fieri potest
gamia, quia consuetudo juri divino & naturali
rogare non potest.

TITULUS V.

De Conditionibus appositis in despon- tione, aliisque contractibus

Q. 1. *Quid sit conditio, modus, causa, ob-
ligatio?* *Resp.* 1. *Conditio est qualitas
vel contractui adjecta in dubium eveniens
rum, suspendens obligationem illius affer-
vens. Explicatur communiter per partem
Conditio de praeterito vel praesenti non excep-
talis, nec facit contractum conditionatum.
ditiones aliæ sunt generales, quæ omni con-
tractui insunt, ut: si vixerimus: aliæ speciales
vel intrinsecæ contractui, v. g. Si mibi no-
guine juncta, duco te: aliæ extrinsecæ: du-
ces dives. Aliæ possibles, aliæ impossibilis,
naturaliter, vel civiliter: aliæ suspensiva, la-
lutoria: aliæ sunt honestæ, aliæ indifferentes,
turpes, & inter has aliæ contra substantiam
rimonii, si vel bono fidei, vel bono pro-
bono Sacramenti repugnant.*

Resp. 2. *Modus est onus, gravamen, ve-
deramen actui adiectum; solet esse per
contra te tecum, ut mecum mercantia
Modus actum non suspendit.*

*alii d.
potest
& natura*

*V.
a desp
tibus
caus.
e qualia
evenim
ius n*on*
partim.
ionem
onatum.
omni
specia
iibi non
ce: du
ffibila.
iva, de
different
abstam
no pro
ameo, ve
eni par
onia et
Ref. 1*

*Resp. 3. Causa est id, ob quod tanquam præ-
sens vel præteritum aliquid fit; exprimitur per Ly-
quia v. g. *duco te, quia nobilis es.* Nec causa su-
pendit actum, vitiare potest, si sit finalis, & non
subsistat.*

*Resp. 4. Demonstratio est appositi signi ex-
primens qualitatem demonstrativam rei, & de-
notatur per relativum, *qui, quæ, quod*, v. g. *duco
n, quæ es filia Caji.* Nec hæc suspendit actum,
nec regulariter vitiat; licet demonstratio sit falsa,
nisi habeat rationem conditionis.*

*Q. 2. An apponi possit sponsalibus aut matrimo-
nio conditio honesta de præterito, præsente, futuro?
Resp. Aff. sequuntur enim sponsalia & matrimo-
nium naturam aliorum contractuum; etiam ap-
ponitur licet, quia id nullibi prohibetur; ut ta-
men matrimonium contrahatur sub conditione
de futuro, consultum non est ob plurima incom-
moda, ut *Gobat ait Trid. 9. n. 138.* Sponsalibus
eiam potest adjici conditio resolutoria, cum hæc
mutuo consensu dissolvi possint; non tamen ma-
trimonio talis conditio *ex partium arbitrio* apponi
potest, cum repugnet indissolubilitati ejusdem,
ad eoque vitiet.*

*Q. 3. An conditio de præterito vel præsenti su-
spendet aut vitiet matrimonium; v. g. *duco te, si
es virgo; si Pater tuus est mortuus?* Resp. Negativ.
sed actu contrahitur vel non contrahitur obliga-
tio pro ratione conditionis præsentis vel præ-
teritæ. §. 1. *Inst. de V.O.* etiamsi contrahentes
ignorent existentiam conditionis, quia non al-*

ligârunt consensum suum notitiae, sed tantum
stentiæ conditionis.

Q. 4. An conditio de futuro necessaria,
si cras sol orietur, vel contingens quidem,
cessario existens, v. g. si Anti-Christus exiſtet? *Resp.* Regulariter neutra suspendit autem
sed purus est contractus vel sponsalitius vel
matrimonialis; quia cum talis conditio jam si-
terminata in causa, pro præsente & existere
betur.

Q. 5. An conditio de futuro honesta sponsalia
vel matrimonio apposita eorum valorem sufficiat? *Resp.* Aff. ut ante ejus eventum non
obligatio sponsalitia, vel impedimentum plus
honestatis. c. 3. 5. fin. h. t. Probabiliter
matrimonium adveniente conditione subsistit in
novo consensu, ex paritate cum aliis communi-
bus, qui positâ conditione fiunt absolui. L.
ff. qui potior. in pignor. de sponsalibus videatur
certum ex c. un. de sponsal. in 6.

*Q. 6. Quando conficiatur Sacramentum a con-
trahentibus conditionate?* *Resp.* Quando imple-
tur conditio; quia tum habetur consensus per-
fectus & absolutus ad Sacramentum requiri;
necessè tamen non est, ut Parochus & testes
sint impletioni conditionis; quia Trid. horum
tantum præsentiam requirit, dum contrahit
matrimonium, quod non fit tempore purifica-
conditionis.

Q. 7. An obstat matrimonii valori adjecta illa
est.

conditio impossibilis? Resp. Sive conditio impossibilis de futuro, sive de præsenti, sive præterito; sive impossibilis ex natura rei vel de facto adjiciatur, qualis esset, si quis pauperi dicat, *si mille milii dederis in dotem*, non vitiabit contractum, sed habebitur matrimonium pro purè contracto. c. fin. v. licet h. t. Sed tamen præsumptivè solùm, quæ simul præsumptio non est juris & de jure.

Q. 8. Qualiter subsistat matrimonium contractum sub conditione turpi? Resp. I. Si substantiæ matrimonii non repugnet, v. g. *duco te, si mecum fureris*, habetur pro non adjecta, & matrimonium statim ut purè contractum valebit. c. fin. b. t. Illa conditio, *si te virginem invenero*, semper rejicienda est, quia id nunquam intelligi potest de concubitu legitimo.

Resp. 2. Si repugnet conditio adjecta substantiæ matrimonii, v. g. *duco te, si corpus tuum profiteris*, vitiatur & est nullum matrimonium. cit. c. fin. b. t. quæ responsio non tantum intelligitur de conditionibus turpibus, sed & honestis, substantiæ matrimonii contrariis.

Q. 9. An sicut in matrimonio, sic etiam in sponsalibus de futuro conditiones turpes & impossibilis habeantur pro non adiectis, adeoque censeantur sponsalia absolute contracta? Resp. Neg. quia textus tantum de matrimonio loquitur in c. fin. h. t. nec eadem pro sponsalibus ac matrimonio ratio militat: demum dispositio c. fin. cit. est correctiva juris communis, strictè autem correctio est accipienda. L. 32. in fin. C. de appell. unde

C 4 infer-

infertur, si quis dicat, promitto tibi matrimonium in
si me in tali scelere juveris, talem non obligari
ope in petito scelere præstitâ.

Q. 10. Quid dicendum, si matrimonium
trahatur sub modo, causa, demonstratione?

1. Matrimonium sub modo contractum
valet, sic enim differt modus à conditione,
hic non suspendat actum, sed illa. Modus
possibilis & turpis habetur pro non adjecto
tamen sit contra substantiam matrimonii,
contraho tecum, ut sterilitatem procures, m
nium est nullum c. fin. cit. h.

Resp. 2. Causa vel demonstratio, fuit
nesta, sive turpis, vel etiam contraria substantia
matrimonii, sive vera, sive falsa, per se non
suspendit matrimonium, sed habetur pro
adjecta. v. g. Cajus contrahit cum Semper
quia est nobilis, quia sterilis; matrimonium
quia causa nobilitatis, sterilitatis, &c. specie
qualitatem solùm accidentalem contradicit
excipitur, si causa sit finalis & simul falsa;
sistat in errore circa substantiam personæ;
causa sit per modum conditionis appositæ,
enim censetur existentia ipsius cause allegata
consensus.

TITULUS VI.

Qui Clerici vel voventes matrimonium
contrahere possunt.

Q. 1. Clerici qui & sub quibus pœnis prohibantur
contrahere matrimonium? **Resp.** I. Clerici